

Partie socjalistyczne w Polsce w XIX wieku

1. Przyczyny powstawania kółek socjalistycznych:
 - rozwój kapitalizmu,
 - ciężkie warunki pracy i życia,
 - brak ubezpieczeń społecznych.
2. Pierwsza partia socjalistyczna – tzw. Wielki Proletariat (Międzynarodowa Socjalno-Rewolucyjna Partia Proletariat) – została założona została w 1882 roku w Warszawie przez Ludwika Waryńskiego. Program Wielkiego Proletariatu głosił równość, walkę o ustawy socjalne oraz bezpłatne szkolnictwo. Metodą walki socjalistów były strajki, manifestacje oraz terror indywidualny. Proletariat była to pierwsza masowa partia rewolucyjna. Działalność partii zakończył proces jej działaczy.
3. W 1888 roku Marcin Kasprzak oraz Ludwik Kulczycki założyli Drugi Proletariat. W 1889 Julian Marchlewski założył Związek Robotników Polskich (na pierwszym miejscu rewolucja, a nie niepodległość).
4. W 1882 roku powstała Polska Partia Socjalistyczna (PPS). Jej założycielami byli Stanisław Mendelson i Bolesław Limanowski. Program PPS różnił się od chociażby programu partii Marchlewskiego. Był to program reformistyczny (skrócenie czasu pracy, równouprawnienie, ubezpieczenie). Według ideologów PPS-u przyszła Polska miała być państwem demokratycznym z dużym znaczeniem parlamentu. Z biegiem czasu powstały odgałęzienia PPS-u, m.in. Polska Partia Socjaldemokratyczna Galicji i Śląska Cieszyńskiego czyli PPSD. W partii tej czołowym działaczem był Ignacy Daszyński. Inną partią socjalistyczną była Socjaldemokracja Królestwa Polskiego. Później nazwa partii zmieniła się i powstała Socjaldemokracja Królestwa Polskiego i Litwy. W skrócie partię nazywano SDKPiL. Jej założycielami byli Julian Marchlewski i Róża Luksemburg. Działacze SDKPiL byli przeciwni pierwszej wojnie światowej jako tej, która miała przynieść niepodległość Polsce. Brali udział w rewolucji w Rosji w 1917 roku i w Niemczech w 1918.
5. Podsumowując można zauważyć, że istniały dwa nurty w polskim ruchu socjalistycznym. Reformistyczny, reprezentowany przez PPS i rewolucyjny, reprezentowany przez SDKPiL.

Miejsce na Twoją reklamę
info: reklama@lykwiedzy.pl